

Ortnamn i Tåssjö Socken
Ur Stig Edenfurs samlingar
Bearbetat av Kjell Rubenson
kjell.rubenson@telia.com

Abborrahuset: Huset kallades Abborrahuset, eftersom en soldat Bengt Abborre med familj bott där 1822-1824. Troligen hade han tagit sitt namn efter Abborrasjön, och eftersom stugan låg nära sjön, var benämningen Abborrahuset självklar på mer än ett sätt. I kyrkböcker och husför-hörslängder kallas huset Kyrkstugan. Dels låg huset nära kyrkan, dels fanns det en prästkammare, där prästen kunde klä om inför gudstjänsterna och kanske också föra samtal, med sina församlingsbor. Innan huset var byggt, fanns det en prästkammare i Annexhemmanet. Eftersom detta låg ungefär, där Nygård sedan byggdes, var det ganska långt till kyrkan, och Kyrkstugan innebar därför en klar förbättring för prästen. I stugan fanns det även utrymme för bostad åt en familj.

Kyrkstugan omnämns första gången 1764, och den fanns sedan kvar till omkring 1855. Då synes den ha blivit riven. Antagligen var huset så dåligt, att det nätt och jämnt var beboeligt. Tåssjö socken hade vid den tiden behov av ett fattighus, eftersom man gjort det gamla fattighuset till folkskola 1850. Enligt 1842 års skolstadga hade socknarna högst 8 år på sig att skaffa sig en fast folkskola. Det är förståeligt, att en fattig socken som Tåssjö väntade i det längsta med att skaffa ett skolhus, och då det skedde, tillgreps man en nödlösning. Fattighuset, som låg på kyrkans nuvarande parkeringsplats, utrymdes och gjordes till skola. De som bott i fattighuset blev inackorderade hos bönder och torpare i socknen.

Akademien: Har fått sitt namn på grund av att arrendet för torpet betalades till Lunds universitet (En donation från någon ägare till Rössjöholm). I husförhörslängderna har jag hittat Akademien belagt först 1826. Huset har något med Tyllsjö nr 2 att göra. Denna gård låg nära den plats, där Akademien byggdes. Tyllsjö nr 2 flyttades och kom att bilda torpen Magård och Ågård. Det är möjligt att Akademien från början varit en undantagsstuga till Tyllsjö nr 2. År 1826 bodde Johannes Hjelm i huset men också undantagsmannen Jöns Jeppsson.

Askebäck: Anlades omkring 1781, kallades i början Nybygget vid Liljedal eller Nyhus. Namnet Akebäck nämns första gången i husförhörslängden 1838-1843. Litet murrester visar var torpet Askebäck låg. Möjligen övergavs det på 1870-1880-talet, då man efter denna tid saknar anteckningar om torpet.

Avenbygget: By i nordöstra delen av Stavershult.

Bassholma: (Av basse = vildsvin, och holme, torra kullar i ett landskap, som förr präglades av våtmarker). By på vägen mellan Rössjöholm och Eket. Ligger i en skogrik men även uppodlad del av nordöstra Ängelholm. Bassholma folkskola låg nära vägkorsningen i Bassholma, norr om vägen mot Harbäckshult och byggdes 1876. Här undervisades både folkskole- och småskolebarn. Skolhuset byggdes till 1882 och 1904. 1924 byggdes ett nytt skolhus för folkskolan, medan småskolan fick bli kvar i det gamla. 1928 gjordes ytterligare en tillbyggnad i vinkel mot det gamla. Huset såldes 1972 som fritidsbostad, men en deltidsförskola höll till i den gamla skolan 1977-1982. Bassholma nya folkskola ligger söder om vägen mot Eket efter vägkorsningen i Bassholma och byggdes 1924. Den blev mellanskola 1950 för klasserna 3-4, medan 5-6 fick gå i

Lärkeröd. Skolan var mellanskola till 1971. Därefter skjutsades eleverna till Toftaskolan. I stället flyttade lågstadiet in. 1982 inleddes en åldersblandad undervisning med förskola och lågstadium. 1993-1999 hade Bassholms skola egen rektor.

Bjärahuset: Det hus, som kallades Bjärahuset, låg på Snäckebotorps mark. Bjärahus var torp under Rössjöholm till omkring 1838. Då såldes stamhemmanet i Snäckebotorp till Erik Bengtsson, som 1844 sålde till Nils Persson. Nils Persson ägde gården till 1888, då han sålde till Bengt Olsson. Bengt Olsson sålde 1913 norra delen av sin gård till Fredrik Rosenörn-Lehn på Rässjöholm. Därmed kom marken, där Bjärahus låg, åter i Rössjöholms ägo.

Björnabolet: By belägen väster om Äspenäs. Troligen bostad för soldaten Björn.

Bössehus: I 1780 års mantalslängd finns ett hus antecknat på Lärkholm. Där bodde änkan Gunnil. Det är med all säkerhet samma hus, som senare kallades Bössehus. Huset är antecknat i 1780 års mantalslängd men inte i mantalslängden från 1775. Det anlades tydligen under senare hälften av 1770-talet.

Lärkholm såldes år 1838 av Rössjöholms ägare, konsul Carl Roth, till Per Johansson, som tidigare varit åbo i Lärkeröd nr 1.

Djurholmen: En by på Hallandsås norr om Västersjön med två gårdar och ett par torp, nu ett vackert strövområde med markerade stigar, grillplats och skyltning av bebyggelse och växtlighet, ägd av O.D. Krooks stiftelse.

Ekeröd: By och del av Bassholma, den del, som förut legat under Rössjöholm. Bebyggdes omkring 1800 med torp.

Esbjörnabygget: By på Hallandsås, ursprungligen ett utbygge till Hålshult.

Eskilstorp: Eskilstorp är antecknat i 1748 års mantalslängd men förekommer inte i mantalslängden från 1744. Man kan därför dra slutsatsen, att torpet anlades någon gång mellan 1744 och 1748. Torpet låg på mark, som åtminstone längre fram i tiden räknades till Ljungagården.

Gräshagen: Gräshagahuset byggdes något av 1700-talets allra sista år. Den förste torparen hette Sven Eliasson.

Försöket eller Fiskarehus: Första omnämmandet är från 1816. Det var då en smed, som bodde där. År 1818 inflyttade fiskaren Per Jönsson dit från Carlsro. Det var då, som namnet Fiskarehuset började användas. Huset låg enligt 1829 års karta på den lilla udde, som sticker ut i Rössjön strax norr om Möllan. Senare kartor placerar Försöket längre norrut, ungefär mitt för Akademien. Det innebär att huset flyttats vid något tillfälle.

Hallagården: Ligger Norr om Västersjön består av gammal bokskog med lång kontinuitet och mycket död ved, vilket är värdefullt för många insekter och svampar. Här fanns in på 1960-talet en dansbana.

Hultabygget: Del av Stavershult, belägen i byns norra del.

Hålshult: By på Hallandsås norr om Rössjön. Var enligt jordrevningsprotokoll 1671 ett ryttnästarhemman med tre åbor. Gården brändes under skånska kriget 1675-1679 och fick kring 1800 flera torp: Biknallen, Grenahult, Grönalund, Gudmuntorp, Henriksro, Klippan, Råslätt och Svenstorp. Hålshult såldes under 1700-talet till Rössjöholm. Laga skifte genomfördes 1848-1852. Jorden delades och friköptes.

Häggabygget: By söder om Långhult och Snoggarp. I slutet av 1800-talet fanns här både kvarn, dansbana och flera familjer, i dag ingen.

Hässlebo: By väster om Långhult, nu med sju fritidsfastigheter.

Hästhagen: Vid väg 114 mot Munka Ljungby med 11 fastigheter. I hagen låg i början av 1930-talet en dansbana, Björkhagen, troligen ditflyttad från Stavershult.

Högentorp: Låg uppåt åsen i närheten av Liljedal och Askebäck. Ibland kallades torpet Västra Högentorp för att skilja det från Östra Högentorp, som låg i Stavershult.

Jordboen: Läget strax öster om Svartabäck visar att det är den stuga, som låg i Mettes have. Stugan byggdes i början av 1800-talet, senast 1813, av Metta Jönsdotter, som var född i Tåssjö den 7/4 1748.

Kollebäckstorp: (Kielberstorp 1596, av mansnamnet Kolben eller Kolbern Kolbjörn´ och torp = nybygge, gård). Byn bestod ursprungligen av en gård, ½ mantal insockne frälse under Rössjöholm. Genom hemmanets delning och genom tillkomsten av torpen Åhus och Örehus har byn fått flera gårdar. En skola fanns i Kollebäckstorp, hyser även en markant rullstensås, som är en del av isälvsstråket mellan Tåstarp och Rössjön. Huvudåsen är c:a 10 meter hög och omges av biåsar.

Korteflod: I kyrkböckerna kallas Korteflo, Norra Krokabygget. Det var det yngsta av de tre Krokabygget-torpen i Lärkeröd. Det omnämns första gången år 1767, då Eskil Turesson och Sissa Persdotter fick en son. De var då ganska nyinflyttade.

Lilla Verk: Var beläget något väster om Marieberg alldeles intill Rössjön. Torpet kallades också Gamla Verk och Stenlihuset. Torpet hade med pottasketillverkningen att göra. Troligen var det där, som tillverkningen började, innan Stora Verk var byggt. Det fanns en urlakningsdamm för pottaska alldeles intill Lilla Verk.

Liljedal: Liljedal anlades omkring år 1738. Den förste torparen hette Nils Nilsson. Han var född den 4/7 1703, han var son till Nils Sonesson och Bengta Persdotter i Långhult.

Ljungabolet: By, belägen väster om Äspenäs.

Ljungagård: By med lådfabrik och missionshus, 10 jordbruksfastigheter och 12 andra fastigheter.

Långhult: (Longollt 1524, det långa hultet, skogspartiet). By norr om Västersjön. Ligger i ett småskaligt odlingslandskap med betesmarker och äldre bebyggelse bevarade. Långhultamossen är en relativt opåverkad myr. Långhults småskola, 400 m norr om Göstorp, blev permanent i Långhult 1928. Tidigare hade lärarinnan undervisat även i Ramnakulla. 1930 inköptes Nils Svenssons fastighet i Långhult. Redan 1939 fick skolan emellertid läggas ner på grund av för få barn. Eftersom skolvägen var lång och svår för barnen, särskilt om vintern, inackorderades de till en början i Tåssjö. Staten bidrog med 8/10 av kostnaden. I stället för inackordering kunde eleverna få 50 öre per dag för cykelslitage. Senare fick de skolskjuts till Lärkeröd och från 1949 från Kollebackstorp. Fastigheten är nu fritidsbostad.

Lägerskolan Gamlaholm: Vid Tåssjö kyrka tillkom 1968 genom en besjälad arbetsinsats av rektor Nils Ekelund i Munka Ljungby. Under år 1967 renoverades två byggnader för lägerskolans bruk. I det gamla ålderdomshemmet inreddes logi för 35 elever med lärare, och i Kyrkskolan/Ramnekulla småskola blev det två lektionssalar. Lägerskolan blev handikappanpassad 1989. Den användes främst för naturnära undervisning för grundskolans elever. Ålderdomshemmet hade tidigare varit gästgivaregård i Skånes Fagerhult. Det köptes av doktor Wendt, som sålde det för 600 kr till Tåssjö kommun 1888. Huset flyttades och öppnades 1890 för tio gamla. En kommunalsal och en småskoleavdelning var där till 1914, då Ramnekulla skola stod färdig.

Lärkeröd: (Lathkaryth 1406, kanske av ett gammalt namn på den försvunna Lärkesholmssjön, och ryd = röjning). Byn utgjorde 1 1/8 mantal insockne frälse under Rössjöholm. En skola inrättades i byn 1869. Lärkeröd utvecklades till ett bygdecentrum med affärer, café, bibliotek och idrottsplats (för IFK Rössjöholm). Det mesta är numera nedlagt, dock inte idrottsplatsen. Lärkeröds folkskola låg från 1869 nära vägkorset Örkeljungavägen/Stavershultsvägen. Det var en flyttande folkskola, där läraren även undervisade i Bassholma. 1907 blev skolan en fast B2-skola. Lärkeröds folkskola hade länge alltför många elever men blev inte B 1-skola för klasserna 5-6 förrän 1950. Klasserna 3-4 fick gå i Bassholma. Skolan drogs in 1971, då nya Toftaskolan stod klar. Småskolebarnen undervisades t.o.m. 1906 i folkskolan, då läraren undervisade i Bassholma. 1907-1914 hyrdes en småskolelokal, och därefter byggdes ett skolhus. Lärarinnan undervisade även i Stavershult till 1923, då skolan blev permanent. Skolan drogs in 1955, och därefter fick barnen gå antingen i Stavershults eller Bassholma småskola. 1957 inreddes en träslöjdsal i småskolan, den första träslöjdsalen i Tåssjö. Skolan såldes 1972, är numera privatbostad.

Lärkholm: (Lerholm 1651. Av sjönamnet Lathki och holm = liten ö, holme. Belägen c:a 1,5 km öster om Lärkeröd. Ett skogsområde, som betas av nötkreatur. Här växer ett idegransbestånd i en botaniskt intressant miljö. Lärkholmsån (Lärkesholmsån) är en mindre å, som rinner genom den numera utdikade Lärkesholmssjön. Den rinner genom Lärkeröd, innan den faller ut i östra delen av Rössjön.

Malenedal: Som ligger i Snäckebotorp, omnämns i kyrkböckerna första gången år

1807.Laga skifte skedde i Snäckebotorp 1838-1842.Malenedal kom då att ingå i en av gårdarna i Snäckebotorp. Efter 1855 var torpet obebott och revs. På kartan kallas torpet Helenedal, men det är utan tvivel en felskrivning för Malenedal.

Marieberg: Ligger några hundra meter öster om Hallagården.

Torpet omnämns redan i mantalslängden 1760.

Mysikehuset: Låg i Snäckebotorp strax norr om vägen mot Örkelljunga.Torpet omnämns första gången 1805.

Måsaryd: Är med all säkerhet identiskt med torpet Carlslätt i Kållebäckstorp.

Carlslätt började som en jordbod. Där bodde syskonen Hans Svensson och Boel Svendsdotter. Deras föräldrar var annexhemmansbonden Sven Svensson och Tyre Persdotter. De hade bott på Annexhemmanet, så länge modern levde. Då Tyre Persdotter avled 1797, måste de båda syskonen söka sig annan bostad. De byggde då den jordbod, som kom att kallas Carlslätt.

Nordala: eller som torpet ursprungligen hette, Nordahl, omnämns första gången i Tåssjö kyrkböcker den 22/12 1811. Då lystes första gången för drängen Nils Hansson och pigan Sissa Persdotter,båda från Nordahl. Nordala används nu som fritidshus.

Pettersborg: Anlades 1740 eller 1741 av Per Svensson, som var fiskare på Rössjöholm.

Ramnekulla: (Raffnekulle 1624, har namn efter läget vid Ramnasjö,efterleden är ordet kulle = höjd). Tidigare gård, på den plats där Rössjöholms gods i dag har sina ekonomibyggnader. I dess förvaltarbostad föddes författaren Frans G. Bengtsson 1894.

Ramnasjön: (skrivet Ramsiöö 1675, av ett äldre sjönamn Rafni till rafn = korp).

Sjö i den södra delen av Tåssjö på gränsen mot Munka Ljungby. Sjön har varit betydligt större än nu men har varit föremål för flera försök till sjösänkning. Genom torrläggningen fick flera gårdar i Bassholma, Rävakärr och Ljungagård ny mark, som dock förblev vattensjuk och därför inte så värdefull.

Rävakärr: By med några fritidsfastigheter i dag Under andra världskriget var Rävakärr en flitigt utnyttjad torvtäkt.

Röglan: (Av röglan = upphöjning, kulle) är en stor mosse mellan Aggarp och Tåssjö men också en glest bebyggd by. Där låg torpen Rispaus, Killestorp, Spånghus och Kringlebacken. Med början 1838 såldes området från Rössjöholm, och byn omfattade på 1920-talet 18 fastigheter. Numera bedriver Thomas Uhrberg träning av hästar här.

Rössjöholm: Gods vid Rössjön, omfattar 3320 hektar, varav 2000 ha skog, 209 ha åker och bete, 350 ha mossar sant 685 ha sjöar, främst Rössjön och största delen av Västersjön. (Mer information finnes under fliken Rössjöholms gods i menyvalet på hemsidan)

Rössjöholms Mölla: Möllan är utsatt på kartan, men den är inte antecknad i det tillhörande registret. Det beror på, att den inte räknades som torp. Tidvis var den satt till 1/8 mantal och räknades då som en gård. Även sedan jorden tagits från möllan, intog den en särställning och kom inte att räknas bland torpen. Till möllan hörde ett särskilt bostadshus, kallat Möllehuset. På kartan syns ett Möllehus, men det var mycket litet, ej jämförbart med det senare Möllehuset

soinnehöll två lägenheter. Möllan var en gammal anläggning, omnämnd redan i början av 1700-talet. Den drevs med vattenhjul. Under såpkokeriperioden fanns det även oljestamp i möllan. Efter 1910 förlades sågverket till möllan liksom en stickhyvel, Det var då tre olika vattenhjul, som drev maskinerna i möllan

Rössjöholms vattenkvarn : Ligger vid Rössjöholmsåns utlopp ur Rössjön. Den finns nämnd redan 1699, då en ladufogde bodde där. Sin betydelse fick den på 1700-talet som såpfabrik. Pottaska och olja kokades ihop. Såpan färgades med indigo och förpackades i tunnor och såldes i både Sverige och Danmark. Oljan pressades ur importerade rapsfrön, och kokningen utfördes i Bruket intill. 1910-1935 utnyttjades vattenkraften för en såg, som 1935 ersattes av en ny såg längre norrut, med elkraft från ångmaskindrivna generatorer. Kvarnen fungerade nästan hela tiden också som mjölkvarn in på 1970-talet, då den utarrenderades till Axtorps lokalförening. Man malde vanligen två dagar i veckan. Efter några år lades verksamheten ner.

Skoghunnadal: Det har påträffats ruiner av en backstuga väster om Mettes have. Det måste vara resterna av Skoghunnadal. Namnet Skoghunnadal förekommer inte i husförhörslängderna, och det går därför inte att med säkerhet ange, vem som har bott där. Det är troligen samma torp, som senare kallades Ljungliehuset.

Skräddarebygget: Exakt årtal för torpets tillkomst framgår inte av mantalslängderna. År 1723 är torpet inte omnämnt. I nästa längd, som bär årtalet 1742, finns Skräddarebygget antecknat. Torpet beboddes av hustrun Pernilla. Närmare undersökningar visar, att Pernilla var gift med Oluf Andersson. Oluf bodde säkerligen i Skräddarebygget, men han var befriad från att betala mantalspengar och antecknades därför inte i mantalslängden. Oluf Andersson tillhörde kretsen av fast anställda tjänare på Rössjöholm. Troligen var han gårdskräddare.

Socknehuset:Är identiskt med gamla fattighuset. Det tillhörde inte Rössjöholm utan ägdes av socknen. Fattighuset omnämns första gången 1820, och det gjordes till skola 1850. Totalt 16 personer bodde under tiden 1820-1850 i Fattigtugan. Huset fungerade som skola 1850-1870. År 1870 togs Lärkeröds skola i bruk. Huset vid Tåssjö kyrka blev då bostad för socknens småskollärarinnor. Det fanns även andra hyresgäster.Huset stod kvar till 1902, skall ha legat där kyrkan idag har sin P-plats.

Skäggeris: Glest bebyggd by, arrendegårdar under Rössjöholm.

Skäggeris hus: Det fanns 1828 bara två torp i Skäggeris, Ljunghuset och Hultet. Eftersom Hultet är upptaget på karta nr 23, måste det vara fråga om Ljunghuset som anlades omkring 1823 av Anders Bengtsson.

Smedjan och Smedhuset: Smedjan, som sannolikt inte var bostadshus, synes ha legat mellan Bruket och Möllan. Huset uppfördes sannolikt under 1730-talet. Man hade behov av smidesarbeten för att underhålla maskinerna i oljeslageriet och såpbruket. Tunnbanden till de drittlar, som användes till såpan, var nog gjorda av trä. I början bodde smederna i Lafogdarhuset, men på 1770-talet uppfördes en särskild bostad för dem. Huset kallades Smedhuset. Under en period omkring år 1800 bodde det fiskare i huset, och då kallades det Fiskarehuset. Huset fick med tiden namnet Carlsro (efter konsul Carl

Rooth, som ägde Rössjöholm 1827-1848). I dagligt tal kallades huset Stickehuset, eftersom väggarna var klädda med takspån.

Snoggarp: Snogerup 1626, genitiv Snugga av mansnamnet Snuggi och torp = nybygge, gård. By belägen öster om Långhult.

Snäckebotorp: By i östra delen av Tåssjö mot Örkelljunga. Namn efter en höjd Snäckan. Här fanns ursprungligen tre gårdar. På 1800-talet tillkomde sex torpen Bjerhus, Malenedal, Mysikebacken, Nissabygget, Ålstorp och Torpet.

Sofiedal: Sofiedal anlades omkring 1755 av Jeppe Assarsson. Han hade varit hemmansåbo i Långhult ett tiotal år.

Stavershult: (Stauersholtt 1524, av ett äldre namn på Staverhultssjön, nämligen Stauersjö. Till ordet staver = stav, stock: Stavershult = skogsdungen vid Staversjö). By på Hallandsås. Namnet antyder tillverkning av stavar till tunnor, sannolikt i samband med 1200-talets sillfiskeperiod. Ursprungligen en gård. Till byn hörde utbyggena Hultabygget och Äringsbygget.

Stora Kärr: By, från början med tre gårdar.

Stora Verk: Hade från början med tillverkningen av pottaska att göra. Intill Stora Verk fanns det urlakningsdammar. De som bodde i Stora Verk i början arbetade säkert med tillverkningen av pottaska. Så småningom blev Stora Verk bostad för hantverkare av olika slag, som var knutna till godset. Kartan visar Stora Verk som ett torp. När huset försetts med jord är ovisst. Den förste som uttryckligen benämns torpare, är Troed Nilsson, som bodde i Stora Verk fr.o.m. 1807. Det är dock möjligt att några av de hantverkare som bott i huset brukat ett torp jämsides med sina hantverk.

Vid stora Verk anlades ett sågverk. Sågdammen är utsatt på kartan från 1828. Dammen fick sitt vatten från den bäck, som på vissa kartor kallas Rinn. Som komplettering byggdes i slutet av 1800-talet en såg vid Rössjöholms mölla. Sågverken drevs parallellt, med varandra. I slutet av 1910-talet brann sågen vid Stora Verk ner. All sågning flyttades då till möllan. Stora Verk blev namnet på den trädgård, som folkskollärare Håkansson anlade. Den låg dock inte på samma ställe som det gamla Stora Verk.

Storegård: Består av tre gårdar vid väg 114 mellan Munka Ljungby och Lärkeröd. Namnet uppstod i mitten av 1800-talet, då hemmansägare Johannes Andersson ägde efter den tidens förhållanden mycket mark. I slutet av 1800-talet delade han upp sin mark på sönerna Alfred, Olof och Karl. I början av 1900-talet var Storegård ett populärt övernattningsställe för många hästskjutsar, då s.k. stiehandlare och kåramagare från bl.a. Skånes Fagerhult och Åsljunga reste till Ängelholm och Kullabygden för att sälja sina varor. I Storegård fanns under åren 1931-1953 en telefonstation.

Såghuset: Såghuset kallades också Sågskärarehuset. Det finns fortfarande kvar. Ligger nära Lärkeröd vid vägen mellan Lärkeröd och Rössjöholm. Det anlades omkring år 1768. Av namnet framgår att det bedrevs sågning vid torpet. Förmodligen var det fråga om s.k. kransågning, där man för hand sågade plank. Filip Karlsson startade där en lådfabrik. Han lade även ner ett stort arbete för idrottsföreningen IFK Rössjöholm.

Såpebruket och Lafogdebostaden: Husförhörslängderna skiljer inte på de båda byggnaderna, utan allt sorterar under rubriken Bruket. I själva såpebruket kokades såpa av rapsolja från kvarnens oljepress och pottaska från Stora Verk. Det fanns säkert också enklare bostäder för arbetsfolket, under det att de bästa bostäderna fanns i Lafogdehuset. Såptillverkningen synes ha kommit i gång omkring 1730 och pågått till slutet av 1700-talet. Möjligen har såpa tillverkats i mindre skala några år in på 1800-talet.

Tollsjö: Också skrivet Tyllsjö. (Thylshide 1651, av osäker förled och eke =ekbestånd. Eller sankmark med öppet vattenflöde) mellan Västersjön och Rössjön. är ett flackt sand- och myrområde med en liten rullstensås i söder. Området har bildats mellan de två stora dödisblock, som vid landisens avsmältning gav upphov till de båda sjöarna. I de artrika våtmarkerna kan man hitta ovanliga starrarter: Sumpstarr och strängstarr samt orkidéer och korallrot. I Tollsjö häckar också många fågelarter. Tollsjö omfattade i början tre gårdar. Där finns bl. a. torpen Akademien, och Försöket.

Äringsbygget: By i sydöstra delen av Stavershult.

